

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalg****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2020 om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption**

Fremsat af Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Malene Vahl Rasmussen, Demokraatit, formand
Medlem af Inatsisartut Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataatigiit, næstformand
Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Nikkulaat Jeremiassen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Bo Martinsen, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, suppleant, Inuit Ataatigiit
Medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 1.oktober under EM2020 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Forslaget indeholder flere forbedringer for orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption. Målgruppen for forslaget omfatter alle personer, bosat i Grønland som får et barn uanset om de får et barn ved fødsel eller adoption og forslaget indeholder ligeledes bestemmelser om personer, der modtager et barn i pleje.

Forslaget indeholder: indførelse af en barselsfond for det private arbejdsmarked, forlængelse af orlov før fødslen (gravide får ret til at gå på orlov når der er 4 uger til fødslen), forældre der mister et barn får forbedrede muligheder for fravær i forbindelse med dødsfaldet, kommende mødre der af lægelige årsager henvises til at føde et andet sted får ret til fravær fra den dag de rejser, lavindkomstfamilierne får bedre økonomiske forhold idet der indføres en ny

beregningstype, og reglerne om forældreorlovens sidste 4 uger er gjort mere fleksibel så forældre i højere grad selv kan tilrettelægge fordelingen af den sidste del af perioden.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Samtlige partier støttede forslaget og henviste punktet til udvalgsbehandling. Flere partier nævnte behovet for forbedringer hos gravide kvinder som er samlevende/gift med færeholdere- eller fiskere/fangere og som ikke kan dokumentere et indtægtsgrundlag.

3. Høringssvar

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

Udvalget bemærker med tilfredshed at lovforslaget har været i høring ad to omgange, idet der ved første høring med det samme blev indarbejdet høringssvar som medførte betydelige ændringer i lovforslaget og herefter blev lovforslaget sendt i høring igen. Dette har været med til at sikre en grundig bearbejdning og indarbejdelse af høringssvar og et kvalitetsløft af lovforslaget.

4. Henvendelser

Familie og Sundhedsudvalget blev inviteret til et orienterende oplæg om lovforslaget i Departementet for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet forud for udvalgsbehandlingen.

5. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget bemærker, at forslaget forbedrer retten til fravær for kvinder som ikke bor i et fødested og vurderer det som et stort skridt i forhold til den geografiske ulighed der stiller kvinder forskelligt i forhold til retten til fravær i forbindelse med graviditet og fødsel. Dette er efter Udvalgets vurdering særligt vigtigt at sikre, når der desværre er flere fødesteder i fare for at lukke¹ på grund af personalemangel.

Det er Udvalgets vurdering at lovforslaget tilgodeser alle personer som får et barn, uanset om man er ”medmor”, far eller mor, altså om man er forældrepar af hvert sit køn eller begge er kvinder. Udvalget er af den opfattelse at der stadig refterer problematikker i forhold til hvis forældreparret er mænd, hvor reglerne ikke kan tilgodeser begge forældres rettigheder.

Slutteligt er det udvalgets opfattelse at det fremsatte lovforslag er positivt og giver alle vordende

¹ <https://naalakkersuisut.gl/kl-GL/Naalakkersuisut/Pisut/2018/11/011118-Midlertidig-aendring-af-foedselsbetjening-i-Region-Disko>
<https://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Nyheder/2018/11/011118-Midlertidig-aendring-af-foedselsbetjening-i-Region-Disko>

forældre betydeligt bedre vilkår for at kunne give barnet en god start i livet og det er efter udvalgets vurdering det allervigtigste at sikre. Udvalget vil opfordre Naalakkersuisut til at der på sigt arbejdes for at finde løsninger for kvinder i eksempelvis fåreholder- og fisker/fanger familierne hvor kvinden ikke kan dokumentere indtægtsgrundlag at beregne ud fra.

Det er Udvalgets generelle holdning at ethvert barn har ret til en god start på livet og at dette må være en helhedsorienteret indsats der må understøttes med en god familiepolitik.

6. Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse

Udvalget ser positivt på lovforslaget, men vil henlede opmærksomheden på de i betænkningen nævnte problematikker i forhold til fisker/fanger og fåreholder familierne.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.



Malene Vahl Ramussen
Formand



Mikivuk Thomassen
Næstformand



Anders Olsen



Stine Egede



Nikkulaat Jeremiassen



Bo Martinsen



Peter Olsen, suppleant